

Sygn. akt VIII Gz 151/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

Sędziowie: SSO Piotr Sałamaj

SSO Agnieszka Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2013 roku, w S.,

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa L. D. i R. Z.

przeciwko T. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie wydane przez Sąd Rejonowy w Szczecinie z dnia 7 maja 2013r., sygn. akt X GC 333/11 w

postanawia :

1. zmienić zaskarżone postanowienie i obniżyć zasądzoną od pozwanego na rzecz powodów kwotę do kwoty 1291,87 zł (jeden tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt jeden złotych i osiemdziesiąt siedem groszy) oddalając wniosek w pozostałej części,
2. oddalić zażalenie w pozostałej części.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 maja 2013 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego T. S. na rzecz powodów L. D. i R. Z. solidarnie kwotę 1891,87 zł tytułem kosztów postępowania zabezpieczającego. W uzasadnieniu wskazano, że pismem z dnia 26 lutego 2013 roku strona powodowa wniosła o zasądzenie od obowiązanego, na jej rzecz, kosztów postępowania zabezpieczającego w łącznej kwocie 1891,87 złotych, w tym kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zabezpieczającym w wysokości 1.200,00 złotych ustalonych w prawomocnym postanowieniu Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W., wydanym w sprawie o sygn. akt KM (...). Zgodnie z dołączonym do wniosku powódki postanowieniem komornika sądowego postępowanie zabezpieczające zostało wszczęte w oparciu o tytuł zabezpieczenia – wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 29 marca 2012 roku wydany w sprawie o sygn. akt X GC 333/11. Pismem z dnia 1 marca 2013 r. pełnomocnik pozwanego wniosł o oddalenie wniosku powodów wskazując, iż pozwany nie otrzymywał żadnej korespondencji związanej z prowadzonym przeciwko niemu postępowaniem zabezpieczającym. Jednocześnie wskazał, iż w jego ocenie naliczone przez komornika koszty zastępstwa radcy prawnego zostały znacznie zawyżone. Sąd Rejonowy wskazał, że dokonano analizy akt komorniczych sprawy o sygn. Km (...) i ustalono, iż pozwany odbierał kierowaną do niego korespondencję, w tym zawiadomienie o wszczęciu postępowania w celu wykonania zabezpieczenia i wezwania do zapłaty należności oraz postanowienie z dnia 23 stycznia 2013 roku w przedmiocie

ustalenia kosztów tego postępowania. Nadto na skutek braku złożenia przez niego środka zaskarżenia, postanowienie z dnia 23 stycznia 2013 roku zarówno co do zasadności jak i wysokości ustalonych kosztów, uprawomocniło się z dniem 13 lutego 2013 roku. Powołując się na normę art. 745§ 1 k.p.c. Sąd Rejonowy wskazał, że wniosek o przyznania kosztów postępowania zabezpieczającego okazał się zasadny. Podniesiono, że postanowienie komornika ustalające koszty postępowania zabezpieczającego uprawomocniło się z dniem 13 lutego 2013 roku, co skutkuje uznaniem, iż wniosek z dnia 26 lutego 2013 roku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego został złożony z zachowaniem

Zażalenie na powyższe orzeczenie wywiódł pozwany, zarzucając naruszenie przez Sąd Rejonowy przepisów art. 770 zd. 1 kpc w związku z § 6 pkt. 3 i § 10 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Powołując się na powyższe zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku w zakresie zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania zabezpieczającego. W uzasadnieniu wskazano, że Sąd I instancji skupił swoją uwagę jedynie na aspekcie proceduralnym pomijając poprawność rachunkową w ustaleniu przez komornika sądowego kosztów postępowania zabezpieczającego. Podniesiono, iż komornik błędnie ustalił wysokość wynagrodzenia radcy prawnego w kwocie 1200 złotych, gdyż stosowanie do regulacji § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz mającym w drodze analogii zastosowanie do postępowania zabezpieczającego § 10 ust.7 rozporządzenia stawki minimalne przy wartości przedmiotu sporu od 10000 zł do 50000 wynoszą przy egzekucji innego rodzaju niż egzekucja z nieruchomości 25% stawki minimalnej określonej w § 6, zatem w niniejszej sprawie powinna być to kwota 600 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione jedynie w części. Postępowanie zabezpieczające ma charakter pomocniczy w stosunku do postępowania rozpoznawczego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ujawniła się kwestia, czy zakresem kosztów postępowania w przedmiocie wykonania zabezpieczenia, o których orzeka organ egzekucyjny (komornik) na podstawie art. 770 k.p.c. w zw. z art. 743 k.p.c., są objęte tylko koszty należne temu organowi, czy również inne koszty poniesione przez stronę, w tym wynagrodzenie pełnomocnika. Zasadą jest, że o kosztach postępowania zabezpieczającego rozstrzyga sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego powstałych później rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia (art. 745 § 1 k.p.c.). Przyjmuje się, że art. 745 k.p.c. dotyczy wszystkich kosztów, które mogą powstać w postępowaniu zabezpieczającym, a zatem kosztów sądowych, kosztów wykonania zabezpieczenia, kosztów związanych z działaniem pełnomocnika i kosztów związanych z działaniem strony. Koszty te stanowią część składową wszystkich kosztów postępowania, w którym wydano tytuł zabezpieczający. W judykaturze jednolicie przyjmuje się, że orzekanie o kosztach postępowania zabezpieczającego w przedmiocie wykonania nakazu zapłaty, lub też wyroku będącego tytułem zabezpieczenia, następuje na zasadach określonych w art. 770 k.p.c. w zw. z art. 743 k.p.c. Nie budzi również wątpliwości, że komornik w sposób wiążący ustala koszty wykonania zabezpieczenia, natomiast wysokość pozostałych kosztów ustala sąd i rozstrzyga o wszystkich kosztach w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie, w której udzielono zabezpieczenia, zgodnie z zasadami odpowiedzialności za wynik postępowania określonymi w art. 98 i n. k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., III CZP 22/05, OSNIC 2006/3/47, z dnia 22 września 1995 r., III CZP 17/95, OSNC 1995 nr 12 poz. 179, z dnia 14 listopada 2012 r., III CZP 70/12, Biul. SN 2012/11, wyroki z dnia 26 stycznia 2001 r., II CKN 366/2000 Prawo Bankowe 2001/4, z dnia 9 maja 2002 r., II CKN 639/00 niepubl., postanowienia z dnia 8 listopada 2006 r., III CZP 69/00 Biul. SN 2006/11, z dnia 15 kwietnia 2011 r., III CZP 13/11 Biul. SN 2011/5). Pod pojęciem "koszty wykonania zabezpieczenia" należy rozumieć wyłącznie koszty należne organowi egzekucyjnemu (opłaty i wydatki). Przemawia za tym przede wszystkim, w odróżnieniu od postępowania egzekucyjnego, pomocniczy charakter postępowania zabezpieczającego i również pomocnicza rola komornika, który jedynie realizuje decyzje zapadłe w postępowaniu zabezpieczającym. Przepis art. 770 k.p.c. przyznaje komornikowi uprawnienie do ustalenia kosztów takiego postępowania, którego prowadzenie do niego należy i w którym sprawuje funkcję głównego organu. W postępowaniu zabezpieczającym przepis ten ma jedynie odpowiednie zastosowanie poprzez art. 743 k.p.c. Ponadto

przemawia za tym treść art. 745 § 1 k.p.c. stanowiącego, że o kosztach postępowania zabezpieczającego rozstrzyga sąd, co oznacza wyłączną kompetencję sądu w zakresie ustalenia wysokości kosztów postępowania w kontekście zasady kosztów niezbędnych i celowych oraz w zakresie ustalenia zasad odpowiedzialności za wynik postępowania. Nie może budzić wątpliwości, że sąd jest związany postanowieniem komornika co do wysokości kosztów ustalonych na zasadzie art. 770 k.p.c., a zatem sprzeczne z treścią art. 745 § 1 k.p.c. byłoby przyjęcie, że w postępowaniu zabezpieczającym komornik może ustalić wysokość kosztów innych, niż mu należne, bowiem stanowiłoby to wkroczenie w zakres kompetencji sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2013 r. III CZP 12/13, postanowienie z dnia 15 kwietnia 2011 r., III CZP 13/11 (Biul. SN 2011/4) oraz wyrok z dnia 3 lutego 2011 r., I CNP 36/10).

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, że Sąd Rejonowy niezasadnie przyznał tytułem wynagrodzenia radcy prawnego kwotę 1200 złotych. Trafnie wskazano w zażaleniu, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, nie przewiduje wprost stawek wynagrodzenia za postępowanie zabezpieczające, zatem stosownie do reguły wyrażonej w § 5 rozporządzenia należy zastosować stawki w sprawach o najbardziej zbliżonym charakterze. Za takie sprawy należy przyjąć określone w § 10 ust. 1 ust. 7 sprawy egzekucyjne. W niniejszej sprawie postępowanie zabezpieczające ograniczyło się do zajęcia rachunków bankowych, wierzytelności oraz ruchomości pozwanego. Zatem wynagrodzenie radcy prawnego wynosi 25% stawki minimalnej określonej w § 6 ust. 5 to jest kwotę 600 złotych. Brak jest podstaw do przyznania pełnomocnikowi powodów wyższej stawki aniżeli minimalna. Uznaje się, że o wysokości wynagrodzenia adwokata w konkretnym przypadku decyduje umowa pełnomocnika z klientem, lecz Sąd, orzekając o wysokości kosztów postępowania, może skorygować tę wysokość, biorąc pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia (art. 109 § 2 k.p.c). Podstawę wynagrodzenia stanowią stawki minimalne, a przyznane wynagrodzenie nie może przewyższać sześciokrotnej stawki minimalnej (§ 2 ust. 1 cytowanego rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu). Użycie w rozporządzeniu z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) pojęcia stawki minimalnej oznacza, co do zasady, że stanowi ona minimalne "wynagrodzenie" - według terminu użytego w art. 98 § 3 k.p.c. - jakie przysługuje adwokatowi za prowadzenie danego rodzaju sprawy i które, jako składnik kosztów procesu, jest podstawą rozliczeń tych kosztów między stronami procesu. Nie ma przeszkód, aby strona korzystająca z pomocy adwokata umówiła się, przy zastosowaniu kryteriów określonych w § 3 ust. 1 rozporządzenia, na opłatę w wyższej wysokości od minimalnej stawki opłaty przewidzianej za pomoc prawną dla danego rodzaju sprawy. W takim jednak przypadku, wysokość umówionego wynagrodzenia nie jest wiążąca dla sądu przy dokonywaniu rozliczenia kosztów procesu. Sąd, zasądzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia, bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Uwzględnienie tych przesłanek następuje jednak w granicach określonych w § 2 ust. 2 rozporządzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2012 r. IV CZ 107/11). W niniejszej sprawie ani nakład pracy, ani też charakter sprawy nie uzasadniają podwyższenia ponad stawki minimalne wynagrodzenia pełnomocnika powoda.

Skarżący w żaden sposób nie podważył trafności orzeczenia Sądu I instancji w zakresie kwoty 691,87 złotych obejmujące należne organowi egzekucyjnemu opłaty i wydatki.

Biorąc powyższe pod uwagę na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. oraz 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.